Մանզումէի էֆքեար տեղեակ 300 նիւսխէ վերիլիզ, տեղեվի գէյմէթի, Իսթանպոլ իչին կէչէր ագճէ 250, վէլթէք պուզուք 125 ղրշ. վէ թաշրալար հէլին բօմթափրար. ոք տաթի իչինտէ օլարագ, ասնէվի գէյմէթի սաղ ագճէ 250, վէ ալթէք պուզուք տաթի 125 ղրշ. օլաճագ տրը։
Վէ պէհէր նիւսխէսի 40 փարաէա սաթըլաճագ տրը։

Մանզումէի Էֆքեար

ՄԻՍԿԱՏԻ

Իրանթան պէհէր սաթրրը իչ ին պիրիւնճի սէֆտաա 3, իքինճի սէֆտաա 2, վէ իսչինճիսի վէ սոնչը սէֆտարը սաա 1էր ղրշ. սրիլաճագ տրը։
Մէքթուպ վէ սոյլէ։
Պէհ սպրանաա Տօրթ-նօմրա 467 նիւմէրօյու խանէտէ ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏ թաղխանէսինտէ, կեբաղէտ 8։ Փանսէսան իսմինէ կընտերիլէճէք տրը։

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՑՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻԲԻԷ

ՏԷՕՐՏԻՆՃԻԻ ՍԷՆԷ ١٢٨٦ ՃԷՄԱԶԻԼ ԷՎՎԷԼ Հ. 1869 ՕԳՈՍՏՈՍ 16 ՃՈՒՄԱ ԵՐԹԷՍԻ ՍԱՀԱՖԱՆԱ ՕԳՈՍՏՈՍ 28 ՆԻՍԱՆԷՐՕ 1004

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, 16 ՕԳՈՍՏՈՍ

ԽԱՐԻՃԻԹԷ

ՀԱՊԷՇԻՍԹԱՆ

Հապէշիսթանտա վագը Գասսա էյալէթի բրէնսի իտարէսի թահրիրնտա պուլունան պաշ գօմանտան Քօլօնէլ Քինկհէմ օրա ալաղէթալարը հագրնտա «Թայմզա» շու ալթիտէքի մէքթուպու կէօնտէրմիշ տիր։

«Հապէշիսթան մուհարէպէսի պէթիքտէն սոնրա, պաշ գօմանտանտան Բասսա բրէնսինէն ասաքիրինէ թալիմ էյրէթմէյէ վէ նէզամընտա պիր օրտու թէշքիլ իթմէք իչին բուխսաթ ալապիլմէյէ չալըշըրմ իսէտ, զաթը ասրլանէլէրի, հիչ պիր Ինկիլիզ թէպասրլանէրի մէվքիւր չէհիրտէ գալամայաճասընդն մէվքիւր չէհիրտէ գալամայաճաղընը պանա պիլտիրմիկինտէն, մէճպուր օլաամ Ամէնէ կիտիպ, հիւքիւմէթին պու պապտէ օլան ԷՖՖԷՐԸՆԸ տուլյունճայատագ օրատա գալմայա։

Շեմտի սէվինճ իլէ սիզէ պէյան իտէրիմ Ամուտտա Հապէշիսթանտա պիր օրտու թէշքիլ, վէ ասաքիրէ թալիմ էյրէթմէքլէ մէշղուլ պուլունմաղտայրմ։

Բրէնսին էմրի իւզրէ մայէթիմտէ իքի պին բիհատէ, վէ եիւզ էլլի թօրճու ասաքիրի պուլունմաղտա վէ թալիմ իթմէքտէ տերլէր։

Մէղքիր բրէնսին կէչէն վագաատա Ինկիլիզ օրտուսունա իթտիկի իմտատա պէտէլ Լօրտ Նէբիրը թարաֆընտան հէտիյէ իտիլէն օն իքի ատէտ թօր պու թալիմէրտէ գուլլանըլմաղտա տրը։

Օրաէա կիտէլիտէն պէրու, Բրէնս Գասսանրն վէ անրն պաշ մէմուրլարընրն էֆքեարլարը նէ օլտուղուն քէնտիմ իչին աշնայապիլմէյէ մուվաֆֆաղ օլտում։

Բրէնս քէնտիսի մէրա վէ էյի պիր ատամ տրը. լաքին, մէմուրլարընա աղ եա չօղ էմնիյէթ օլունամաղ։

Բրէնս Գասսա էճնէպի թիւճճարլարընը իսխասլաթ եա իսրաճաթ քեաֆֆէյի վէրկիտէն ազատ իթտիկի իլէ պէրապէր էճնէպի թիւճճարլարա հէր նէվի մուավէնէթի իթմէյէրինէ տայիր, քէնտի մէմուրլարընա չէտիտա էմրլէր կէօնտէրտի։

Ամուտա վէ Ամէնաֆ եօլլարընը մախսուս պիր եօլ իլէ պիրի պիրինէ պիթիշտիրմէսի. քէզա պիր մերքէզ իթթիհատը իլէ, Ամէնաֆ վէ Գամալի եօլլարընտան կէլէճէք էճնէպի թիւճճարլարընը մուհաֆազա իթմէք իչին 500 ասաքիրին գօլ կէզտիրիլմէսի էլզէմիյէթի հաղգընտա Բրէնսէ բէք չօղ նասիհաթ վէրտիմ։

Բրէնս քէնտի մէմալիքինտէ եէսիր ախզուրիթասընը չէտիտէն եասադ իթտիվէ ասաքիրինի եօլունա գօյմազլէ, պու չէհիրտէ սադէն օլաճագ էճնէպի թիւճճարլարընը էյիտէն մուհաֆազա իթմէյէ միւգթէտիր օլապիլճէք տիր։

Զանընմճա, գահվէ, չէքիր, բամուգ վէ չիվիթ զէրրասաթը իչին էկէր պիր էճնէպի զումբանեասը թէշքիլ օլունսա խայլի իշլէնմէմիշ արազի պու գումբանեասա պոխշ իտէճէք տիր։

Բրէնս չիմափաէն հէր ճինս էճնէպի մահթալարընա սաթըլմասը իչին Ամուտատա պիր չարշը ասմըշ տրը։

Էկէր Ինկիլիզլէրտէն պու բասսա տիզուրթա իթմէք էֆքեարընտա օլանլար վար իսէ, պէնիմ ատրէսիմէ մէքթուպ եազապիլէրլար «Քօլօնէլ Քէքրման Ամուտա վէ Հապէշիսթան օրտուսունուն գօմանտանը»։

Մասուտան Ամուտա այտա պիր քէրրէ մէքթուպ վէ սայրրէ կէօնդէրմէք իւզրէ շիմտիլիք պիր բօսթախանէ իհտատա իթտիմ։

Ամաքիրլէր հէմ Ինկիլիզ լուղէթլէրի իլէ թալիմ իթմէքտէ տիրլէր. վէ ունիֆորմալարը գէրմէղը չէրիսալ պէյազ քէթէնտէն օլուպ պէյազ սարրդ սարմաղտա տրրլար։

Հէր քէս բէք չարուղ թալիմ էյրընմէքտէ օլտուղունտան, ալթը այտան զապթանլըղա չըզաճաղը վէ օվատա էյի պիր թալիմ վէրէճէքլէրի ամարրմ։

Էվրօպալըլարրն թիւճճարլըղտա օլան մէհարէթլէրինէ հիչ պիր շէյ տէյմէյիզ, չէօյլէ քի այտագ պատարղլարը մահատտէ միւճէրրէտա չալըշըրլար։ օրայը շէնլէտիրլէր, պաշգա եէրլէր իլէ իւնայէթի բէյտա իտէրլէր, բօսթա դուրարլար վէ թէլլկրաֆ թէլլէրի վաղ իտէրլէր. ֆագաթ պալեատ իշար օլտուղու իւզրէ, քեաֆֆէյի վէրկիտէն մուաֆ օլմալարրտա քէնտիլէրէ աղ գօյալըղ տէյիլ տիր։

Շիմտի Բրէնս Գասսա վագտա պունլարը տավէթ իթմէքտէ, քէնտի թէպասրընը վէրկիսի իլէ պէպլէնէն ասաքիրի, ասլա վէրկի վիրմէյէճէք էճնէպինէն բահաթընա վէ քեաբրնա թային իթմէքտէ, վէ նիհայէթ պունլարա պահէվա թօբրաղ տախի վիրմէքտէ տիր. ֆագաթ վէրմէք գօլայ չէյ տիր, վէ պունու հէր նէ զէման իսթէսէ վերէպիլիր իտի. հալ պու քի, վիրմէք էլլինտէ օտուղու կիպի, տրմաղտա էլլինտէ մի՞ տիր։

Վէ ալընմասը էլլինտէ օրմայարաղ, էլլինտէ քինի չըզարըպ վիրմէք քեարը ագըլ մը՞ տրը։

Պիզ Էվրօպալըլարա պիր շէյ տէյմէյիզ ղիրա ղոր իլէ ալմաղտա տէյիլէր տիր. հալ պու քի, Բրէնս Գասսանրն պունլարը տավէթ իտուպ, պու գատտար չէյ վիրմէքտէն նէ՞ քեարը օլաճագ, մէտէնիյէթի մի – էկէր պու իսէ մէրամ պիր չօղ Էվրոպալը մուալիմլիր ագճէ իլէ ճէլալ իտիպ, մէքթէպլէր աչտա, սանաթ էյրէթմէք, ղրաաթը իլէրլէթմէք չիմտիքի թէշէպպիւսինտէն պէն գաթ տահա էյի պիր շէյ իթմիշ օլուր իտի։

Զիրա պունլար թաթլը թաթլը կէրիրլէր, ֆագաթ սոնրատան բէք չօղ պրզընթը վէրիրլէր. պունլար տօղատուդլարը մէմալիքտէ նէ տէրէճէ բահաթ էօմիւր կէչիրիրլէրսէ, կիթտիքլէրի էն վահշի մէմալիքտէ տտախ, այնը բահաթը կէօրմէք իսթէրլէր, էօյլէ պիր բահաթլըղ քի, օրալարտա զաթէն թանընմըշ պիր շէյ տէյիլ տիր։

Ինչթէ պու Խիստէֆ Բրէնս Գասսա քէնտի էլի էլէ քէնտի բահաթլըղընը պուզաղ տրը. հարրն ֆիյան, մաղիսի չալտը, ֆիլան նամուսումա թօգունտու ատյէրէք, պին սիրրլիւ տավալար աչրլրը. գօնաօյա միւտախէլլէրի պաշլարը, թագվինաթա գալդրշրլրը վէ սարրի. նէ տիր պու պէլլիյէրէ պէտէլ միւքեաֆաթ –հիչ– վէ հիչտէն տէ գիեատ խապ ինէսինտէն իսթէ փսրա վերէճէք, վէ տահա իլէրի կիթտէք, քէնտի թէպասը շիմտի ազաճըգ աշրմ գավկասրզ պաշրմ տէյիպ կէչիրիր իքէն, եարրն պիլիթիւն ամիգ սէնասթարը պաթիթալ օլուպ, պանլար էֆրէնճ էլլինտէ կէչէճէք, լիրալար չէքիլէճէք վէ խամիգրաղլար պաշլայաճագ. պաղ արիթրզ գուրթուլապիլիրսէն գուրթուլ, վէ ահալի թօշնուա էտիպ, կէշինտիրէպիլիրսէն կէշինտիր։

Իշթէ շիմտիտէն պիր ատամ ալաֆրանկա իւնիֆորմայը իհտասա իթտիրմիշ. Հապէշ տիլինին եէրինէ Ինկիլիզ լիսանընը ասքէրի սէօյլէթմէյէ պաշլամըշ. պու պիր ատամ իքէն օլան տրը քի, հէմշէհրիլէրինէ տէ «պուլուրուն եաղմաեա» կիպի տավէթ օգուլյոր. եարրն պունլար պիրինին եէրինէ պէն օլուրլար իսէ, սէֆիլ բրէնսին վէ ահալինին հալի նէ օլաճագ, թէճրիպէլէրի մէյտանտա տրը։

ՐՈՒՍԻԱ. ԲԱԲԱԼԱՐԸ

Պիզիմ լօրալար վէ ումումի գամբարտը Իրլանտատա Բրօ. էսթան քիլիսէսինին լաղվը իլէ մէշղուլ օլտուղարը էնտատէ, Ռուսիատա տախի 700.000 պինտէն իպարէթ բաբալար Ռուս վէ Ռում բաբալարը քէնտի ֆամիլեալարը իլէ պէրապէր, հայիզ օլտուղլարը իմթիեազատէն պիր էմրը իմբէրաթօրի իլէ մահրում օլունմաղտա տրրլար։

Պէօյլէ պիր վաղտա պաշգա պիր մէմալիքտէ վուգու պուլտա կէրչի եա ըէվօլիսիօնա, եա «քու տ'էթայա» վէսիլէ օլուր իտի իսէտ, պուրատա սիւքիթ իւզրէ կէչմէքտէ մէմուլին զայբի սուբէթտէ իմբէրաթօր իմշլատը իլէ նէշը, վէ պու իսլահաթ տախի, տէվլէթին տիկէր իսլահաթլարը սրրասընտա զայտ օլունմաղտա տրը։

Պէօյիւք Բէթրօնուն ղէմանընտա Ռուսիատա բաբասլրգ. էվվէլա էվլատան էվլատտա կէչէր պիր հալէ կիրիպ, գապա ահալինին իչինտէ պիր հէյէճէք քէսպ իթտի, պունուն իլէ հիւքիւմէթ էմրի իլահի իտարէսի հէյէճէթի քէսպ իթմէքտէն գուրթուլտու իսէտ, քիլիսէնին իթթիպարրտա ալչաղլանտը, պու բաբաղ կիւրուհուն մէքթիյէյ տայիր հուգուգլարտան եատտ օլունարաղ, կիթտիքճէ սայրսը արթտը վէ օ տէրէճէ ֆուգարալըղա տիւչար օլտու քի, պունլարը պէսլէմէք ատէթտա փիսկոպոսլարա պէօյիւք պիր տիւչիւնճէ օլտու, ղիրա պիր արալըգ խրատէթքեարլար աղալարընա չըգտրգլարը միսիլու պունլարտա պիր տէրէճէյէտէք փիսկոպոսլարտա գարշը չըգմայա պաշլատրլար պու հալ իլէ քիրիսէ պաշգա պիր չէյ ծլանալը, իլլա էվլատիյէթ ենօլունտա պուրանան բարաալարրն կէչիսիրիլմէսի մահալի օլտու, վէ քէլէսէնին իպատէթ մահալլրի, Բարաալրգ եօլունտա պուլունաճագ թագրմրն դրզլարընրն իրատը օլմուշ օլտու, հիչ պիր բարաղ էվվէնմէքսիզին կէչինէմէզ իսի, վէ վագտատա միւքճէ պիր միրատը օլաճագ, վէ եախօտ բարաալարտան ֆուգարա օլանրն գրզլարընա այիտ մէքթէպլէրին պիրինտէ թէրպիյէ օլմուշ պիր գրզ իլէ էվվէնմէտիքճէ, վէ պու գրզ պու մէպէպ իլէ մէզքիւր խայրաթխանէտէն չըգմըշ օլմատրգճա սրզընճաճագ պիր մահալ պուլամըզ իսի, իչին պիր ֆէնա թարաֆը տտա շու իտի քի, բաբաղլարրն նօգսանընը էյի թէրպիյէ օլմուշ գրմտան տօլտուրմաղ մէն օլմուշ իտի։

Նատիրէն, տէր Մոսկու Ղազէթ, պիր խալահաթ կէօրիւլմիշ տիր քի, թէմէլլիւք մէնֆաաթլարընա տայիր օլան հագգանիյէթին թէմատտիխնտէն պէօյլ տրգաթիլճա չէքինմիշ տիր։

Բուհպանլարրն էվլատիյէթ ուսուլինին լաղվ օլմասընտան, պունլարրն էվլատլարընտան հիչ պիրիսի, քէնտի հուգուգունու գայպ իթմիշ օլմաղ։

Բաբաատան եա տիեագօսատան տօղան, իլէրուտէ չախսի սարլզատէկեան օլապիլէճէք տիր. պունուն իլէ էվվէլտէն միւխթէլիֆ տէրէճէլէր արաարընտա էն աշաղա սայրլան բէյտէրլէր, շիմտի թիւճճարլարրն էն իսթ տէրէճէսի իլէ միւսավի սայրլաճագլար տրը. պունլար բուհպանղարա այիտ օլան խայրաթխանէլէրինտէն վէ թէրպիյէ մահալլէրինտէն քէմաֆֆիւլսապրգ իսթիֆատտ իտէճէքլէր տիր։

Պու եէնի էմրի իմբէրաթօրինին էհէմմիյէթլի շէյի տէ բաբաղլըղընը էյի կէչինմէսի մատտէսի տիր։

Պունլարրն ֆուգարալըղընը սէպէպի բաբասլարրն վէ պունլարա մախսուս խանէլէրին չօգլուղու իտի, վէ բաբաղլարրն չօգլուղունա սէպէպ օլմուշ իտի։

Պու թէշէպպիւս ահալինին չօգլուղու, իւնայէթլէրին գօլայլըղը վէ թեմականլարրն մանէվի ահվալը էսասը իւզրինէ պինա օլունմուշ եէնի պիր ֆագաթ թագսիսի տիր։ Պէհէր թեմ պիր բաբաղ վէ պիր տէ մուզին իլէ (սաղմոսերգու) իտարէ օլաճագ տրը, տիագօսլարրն մէմուրիյէթի սատէճէ պէօյիւք շէհիրլէրտէ վէ պէօյիւք քիլիսէլէրտէ օլաճագ տրը, պուրալարա պիր չօգ բաբաղ տախի գօնուլապիլէճէք տիր. վէ իլէրուտէ պիր ատամ օթուզ եաշընտա օլմատրգճաղ բաբաղլըղ իտէմէյէճէք տիր։

Պունլարտան մատտա Ռուհպանտա եէնի պիր թէպէտտիւլաթ տախի, Իմբէրաթօրուն թատտիգինէ իհտալ օլունաճագ տրը։ Պու թէպէտտիւլաթ Օրթօտոքս քիլիսէսինին խորհուրդլարընը թանընմայա Ռուսիատա պուլունան միւսթագիլ տիկէր մէզհէպլէր ճէօմատթընին պէլէտիյէ նիքեահրնա տայիր տիր. պունուն իլէ ահալինին իչէ եարար վէ պէօյիւք պիր գրմը իչին պուլունան սիւլեաք պօղկունլուղունուն էճնիւ ալընմըշ օլաճագ կիպի կէօրիւնիւր։

ԼԷՎՈՆ ՀԷՐԼԷՊ

ՏԱԽԻԼԻԶԷ

Թէրագդի նամ Օսմանլըճա գաղէթանըն պիւտիրուիկինէ նէզարէն, Հաւիլ պէյ հաղրէթլէրի Լիվատիաե կիթմէյէճէք իմիշ։ Գալաթատա շուեռու պուլան պիր թէվաթուրա նէզարէն, Իմբէրաթոր հաղրէթլէրի, Պապը ալիյէ, քէնտի նիյէթի խայրխահանէսի իչին թէշէքքիւրինի իպրաղ իթմէսինի, վէ շու սօն սէնէլէրտէ զրալ հաղրէթլէրի Գրըմա կէլտիկինտէ իճրա օլունան ըէսմի թէշրիֆաթտէն պու տէֆա սարֆը նազար իտիլմէսի ղըմընընտա հիւքիւմէթի Սէնիյէյէ ըիճա իթմէսինի խաթանպօլտաքի մալահաթկիւզարընա պա թէլէկրաֆ էմր ու թէնպիհիյէմիշ տիր։

— Կէչէն սալը կիւնիւ Պէլճիգա սէֆիրի Մ. Կրիմպէրի, Զաթը հաղրէթի Շահանէ հուզուրունա չըգըպ, իթիմատնամէսինի թագտիմ իթմիշ, վէ իհթիրամնաթը ֆայիգա իլէ գապուլ օլունմուշ տուր։

— Կէչէն բազար կիւնիւ Ռումբաթրիգխանէսինտէ թէճէմմիւ իտէն միլլէթ մէճլիսինտէ բաթրիք հազրէթլէրին մասը 40,000 տէն 30,000 է թէնզիլ իտիլմէսի թէքլիֆ օլունմուշ տուր։

— Իէչպէր թայիֆէսինտէն օրուպ, խարբութլու օլան Պաղտասար նամ քիմէնէ, Օրթաքէօյտէ սաքին օլմագտա իքէն, պունտան տէօրթ կիւն մուգատտէմ ճէպրէն էօլտիւրիւլմիւշ, վէ լաշէսի վարար իսկէլէսի եագընընտա կէօրիւլմիւշ տիր։

Մէզքիւր ճինայէթտէն տօլաեր, մերգումուն օտասընտա եաթմագտա օլան պէշ նէֆէր ըէֆիգէրի, իսթինթաք օլունմագ իւզրէ, Պէյօղլու միւթէսարրըֆլըղընա ճէլպ վէ թէվգրֆ գըլընմըշ տուր։

— Պունտան չէնտ կիւն մուգատտէմ, Պիւյիւք-տէրէտէ պիր Եունան սէֆինէսի դարբիտանընը, թայիֆէսինտէն պիրիսի շիշ իլէ վուրտուքտան սոնրա ֆիրար իթմիշ իտի։ Մէրգումմ թայիֆէ եանի սահիպ ճինայէթի իքի կիւն ագտէմ Սարրըեարտա կէզմէքտէ իքէն, զապիթ թարաֆընտան տէրտէսթ իլէ հիւքիւմէթէ կէթիրիլմիշ, վէ ճինայէթի հաղգընտա մէրգումա սիւալլար օլունտուղունտա, շու, «պէն մէզքիւր կէմիտէ թայիֆէ իտիմ, օղ կիւն բարամ եօգ իտի. գարբիտանը պուլուպտա բարա իսթէմէք նիյէթիյլէ տիշարը չըգտըմ», վէ գարբիտանընը, պիր գաղինօտա քէնտի ահպապլարը յլա օթուրտուղունն կէօրտիւմ. վէ եանընա կիտիպ փարա իսթէտիմ, մէրգումմ պանա սէրթ ճէվապ վիրէրէք թէքտիր իթտի, պէնտէ պունա թէհամմիւլ իթմէք իսթէմէտիմ իսէտէ, տիշիմի սրգարագ գաղինօտան տիշարը չըգտըմ. հալ պու քի կիթտիքճէ պէնի հիտտէթ պասթը, տօղրու կէմիյէ կիտէրէք շիշէի պասթօնումու ալարմ, վէ թէքքարէն գաղինօեա կիթմէք իւզրէ գարաեա չըգտըմ, եօլտա գարբիտանա բասթ կէլտիմ, վէ պանա նիչին էլ եանընտա թէքտիր իթտին տէյի, գաֆասընա ինտիրմէք նիյէթիյլէ պասթօնու գալտըրտըմ. մէրգումմ պասթօնումու թուրթտու, պէն սարընը չէքտիմ. շիշի էլիմտէ գալտը, օղ վագրթ շիշի մէրգումուն կէօքսինէ վուրտուում. դաչ տէֆա վուրտուղումու պիլմէյօրում. լաքին շիշ արդասընտան չըգմըշ իսիշ, եէրէ տիւշիւկիւնտէ պէն գաչտըմ, վէ սօնրատան էօլմիշ օլտուղունու իշլէմտիմ. նէ՝ եարաեըմ, գապահաթ օնտա իտի, շիւնքի քէնտիսի սէպէպլիյէթի վէրտի իտի։

Մէրգումանընը իքիսի տախի Եունանլը օլտուղունտան, գաթիլի մէրգում Եունան գանշէլէրեարընա կէօնտէրիլմիշ տիր։

— Պունտան չէնտ մահ մուգատտէմ Պուրսա գարիյէլէրինտէ վուգու պուլան պաղը ույղունսուզլուգլարը Մանզումէմիզտէ պէյան էյլէմիշ իտիք։

Հիւքիւմէթի Սէնիյէնին նիյէթի խայրխահանէսի, հէր սընրգ թէպտանընն սէհատէթի հալ վէ բահաթընտան իպարէթ պուլունմաղին, հէմանտէմ Պուրսա վիլայէթի ճէլիլէսինէ ճանիպի Պապը ալիտէն իսթար պույրուլարագ, քէյֆիյէթին թահգըգ ու թէճէսսիւսի միւրատ իտիլմիշ իտի։

Պուրսա վիլայէթի ճէլիլէսի թարաֆը վալե եարընտան տախի անինտի ճապը իճրասընա հիմմէթ օլունարագ, վուգուաթընն սահիհ օլմասը զահիրէ չըգմըշ, վէ սահիպ ճիւնհալարընն միւսթահագգ օլտուղլարը ճէզալարը թէրթիպ իտիլմիշ, վէ էհալի քէնտի բահաթընը պուլմուշ օլմաղին, վէ պու քէյֆիյէթին թահգըգը ղըմընընտա, Գեր. Բարթուղիմէոս Սրբազան թարաֆընտան տախի բէք չօղ սայ ու հիմմէթ զուհուրա կէլմիշ պուլունմաղին, էհալիյի մէրգումէ թարաֆընտան, Զաթը հաղրէթի Սատարէթբէնահիյէ թագտիմ զըլընմագ իւզրէ, Սրբազանը միշարիլէյհէ պիր գըթա թէշէքքիւրընամէ թագտիմ զըլընմը, վէ պունտան չէնտ կիւն ագտէմ, մէզքիւր թէշէքքիւրընամէյի Գեր. Բարթուղիմէոս Սրբազան, քէնտի թարաֆընտան տախի պիր գըթա թէշէքքիւր լայիհասը իլավէսիյլէ, հուզուրի վէքեալէթբէնահիյէ թագտիմ իյլէմիշ տիր։

Տօղրուսու, ալտրղըմըզ մալիւմաթլարա նէզարէն, Սրբազանը միշարիլէյհ, քէնտի ճէօմատթընը բահաթ վէ իսթիրահաթը պապընտա լազըմ կէլէն սայ ու հիմմէթէ միւսարաաթ իթմէքտէ, վէ շատանը թէշէքքիւր պուլունմագտա տրը։

Իչիթտիկիմիզէ կէօրէ Բարթուղիմէոս Սրբազան, տիւնքի կիւն, քէնտի սէմթի մէմուրիյէթինէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

Պրուսա մերիաստը ֆուէլէրը-էֆէնտի հաղրէթլէրինէ

Ֆաղիլէթլու էֆէնտիմ հաղրէթլէրի։

Խայլի սէնէտէն պէրու Ա.գգարըմ գարիյէսի վիճիւհունտան Էմին էֆէնտինէն Արէպ վէ Զէրքէս քէօյլէրի պուլունան պիր գաչ էշխասը պէտքարանընն էյատրի թէատիյաթընտան վէ միւթատը մէզմում վէ մէքքուհէլրը իգթիզասընճա, հէր ան ու զէման իչու քեար էտինէ կէլտիքլէրի հարաքեաթը վահշի եանէլէրինտէն, տիլկեր, վէ ասայիշ վէ իսթիրահաթըմզընն իհալալ գըլընմասը թահգրգ վէ թէճէսսիւսիւ զըմընընտա, ադտէմճէ թարաֆը էշրէֆի հաղրէթի Սատարէթբէնահիլէրինտէն շէրէֆ վարիսո օլան էմնամէյի սամի մուճիպինճէ, էշխասը մէրգումէնէն ճիւրաթ վէ իճթիսար իտէկէլտիքլէրի հարաքեաթը մադտուհէ վէ մէնֆուրէյի, մէճլիսճէ պիր թահգրգ, միւսթահագգ օլտուղլարը ճէզալարը թէրթիպ պիրլէ, քեաֆֆէմիզ սայէյի իհսանվայէյի հաղրէթի Միւլիւքեանէտ զուլում ու զատըրտան ազատ օլարագ, իթմինանը դալպ իլէ իշ ու քեարըմըզ իլէ մէշղուլ, վէ ֆէրայիզի ադտէմիմիզ օլան ֆիւզունիի էյեամը էօմր ու շէվքէթի հաղրէթի Շէհրիյարի իլէ պէրապէր, թէվաֆիրի էմր ու իդդայ իլէ մագամը իւլէայի Զաթը Սատարէթբէնահիլէրինտէ տայիմ վէ պէր գարար պույուրմուգ տավաթը խայրիյէթ եաթմտէ սէրմ ու թէճվիզի գուսուրը ֆաքէրանէմիզ օլմասընը մալիւմ զաթը ֆաղիլանէլէրի պույրուլմագ, վէ իշարը շիւքրանիյէթ ու մէսրուրիյէթի ապիտանիմիզին, խաքիբայի Սատարէթբէնահիլէրինէ արզ վէ պէյանի ըէճասը պապընտա, թաբաֆը ֆազիլանէլէրինէ իշպու մունզէրի ումումի իրսալ գըլընընը էֆէնտիմ։

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգաց

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հաղրէթլէրի։

Պունտան ագտամ Ա.գգարըմ գարիյէսի միւթթէմէքքինէրինտէն Էմին էֆէնտինին մայեէթինտէ պուլունան պիր գաչ էշխասը պէտքարանընն Կիւրլէ գարիյէսի սաքինէրինէ իտէպիլտիքլէրի թէատտիեաթընն թահգրգ վէ թէճէսսիւսիւ պապընտա Լմր ու ֆէրմանը մատալէթ իւնվանը Զաթը Խըտիվի ազամիլէրի շէրէֆ սուտուր պույրուլմաղին, պիթթահգրգ վէ թէտգրգ էշխասը մէղքիւրէնին միւսթահագգ օլտուղլարը ճէզալարը պէր մուճիպի նիզամը հաղրէթի Շէհրիյարի, չէքմէքտէ օլտուղլարընտան, գարիյէյի մէզքիւրէ էհալի զուլլարը, սայէի իհսանվայէյի ճէնապը Բատիշահիտէ, վէ հիմմէտ ու էլթաֆը Զաթը Սատարէթբէնահիլէրի իլէ, միւնսէլպ օլան խաթիրահաթ վէ ասայիշի հալլերինէ նայել օլտուղլարընտան, արզը թէշէքքիւր վէ մահմէտէթլի, վէ բուզ ու շէպ տուայի պագայի էմր ու իճլալը հաղրէթի միլլիքեանէ իլէ պէրապէր, թէզայիւտի էյեամը զաթը վէլիիլանամէլէրի խուսուսունտա սէրմ ու թէճվիզի գուսուր օլունմատըզը իզհարը պապընտա, պէնտէլէրինէ խասէթէն թագտիմի արիզէ իլէ իֆատէյի հալ իյլէմիշ օլտուղլարընտան, շիւքրանիյէթի վէ մահմէտէթի պէնտէկեանէմի տախի իլավէթէն, արիզէյի մէզքիւրէյի լէֆֆէն, խաքիբայի տէվլէթլէրինէ թագտիմէ իճթիսար գրլընտը, հէր հալտէ էմրու ֆէրման հաղրէթի մինլէհիլ էմրին տիր։

Մէքթէպի Սուլթանի թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ, վէ տէրճի թալէպ օլունմուշ օլան շու ասիտէքի իլանը պէյան իտէրիզ։

«Մէքթէպի շահանէի Սուլթանի իտարէսի թարաֆընտան, մէզքիւր մէքթէպտէ էվլատը պուլունան ֆամիլեալարա իսթար գրլընը քի, շակիրտան, թաթիլ խիթամընտա սընրգ սընրգ շու ասիտէքի նիզամ իւզրէ գապուլ օլունանճագ տրը։

«Պիրինճի վէ իքինճի սընրգ շակիրտանը, ալաֆրանկա սեպտեմբեր 13տէ բազար իրթէսի կիւնիւ, վէ իւչինճի, վէ տէօրտինճի, վէ պէշինճի սընրգլար շակիրտանը տախի, ֆէրտասը սալը կիւնիւ գապուլ օլունանճագլար տրը։

«Պազը ֆամիլեալար թարաֆընտան թագտիմ գրլընըպտա, հէնուզ մէզքիւր սընրգլարտա տէրսէ տախիլ օլմամըշ պուլունան շակիրտան տախի, սեպտեմբեր 15տէ շարշէմպիհ կիւնիւ գապուլ օլունանճագ տրը։

Իսէնճէ ֆէրէտիր

ՄՈՒՍԹԱՖԱ

Ա. Զ Դ Ա Ճ Ի Ն

Լոմիր սէքէնէսինտէն «Լուպտա խայլի վագրթատան պէրու Խավէչտ Զուրիս չէհրինտէ էմրի թիճարէթլէ մէշղուլ պուլունան Ցովհաննէս էֆէնտի Փափազեան, պու հաֆթա, սիլսէա կիթմէք իւզրէ, ֆամիլեասը պիրլիքտէ օլտուղու հալտէ, Տէրի սատտէթէ կէյմիշ, վէ չարշէմպիհ կիւնիւ Ա.գապեան վարժարանա թէշրիֆ իլէ կէզմիշ օլմաղին, մալիք պուլունտուղու պիր դաչ թագըմ պիւյիւք գրթատա «Լան Էրմէնիճէ միւքէմմէլ խարիթալարտան պիր թագըմընը իհտա իթմիշ, վէ եազըն վագրթատա իրսալինէ հիմմէթ պուեուրաճաղընը վատ իլէ, մէճմուանիյէթի ու թէրլիքքիւրիմիզի տավէթ իյլէմիշ տիր։

— Կէչէն կիւնէր թալեանճա օլարագ նէշը իտիլէն, վէ 1847 սէնէսի մայիս 17տէ, Հասունեան հաղրէթլէրի թարաֆընտան Բօմաեա կէօնտէրիլմիշ օլան պիր մէքթուպտան էրմէնիճէ եազը իլէ թիւրքճէսի տտխի, տիւնքի կիւն թապ ու նէշը իտիլտիկի, վէ քիթապճըլարտա սաթըլմագտա պուլունտու զու կէօրիւլմիւշ տիր։

Թափառական Հրեայ

Յառաջադիմութեան եւ ազատութեան ցեղուկներն, աշխարհիս ամեն կողմ տարածուած մարդոց մտքին, սրտին, խղճին, ոգւոյն եւ նոյն իսկ մարմնոյն վրայ, այնպիսի ձեւերով կը տիրեն, որ մարդիկ մեքենայաբար կը բռնուին թակարդը, կը դառնան սա ու նա կողմ, կը շրջին թակարդին ամեն կողմ, կարծելով թէ իրենք իրենց կամքովը կը գործեն ու կը շրջին կամ լաւ եւս սանկ ըսենք. մեքենայէն բռնուած, եւ նոյն մեքենային ուժովը դարձող մարդիկ կը կարծեն թէ՝ իրենք ազատ ըլլալով, ուրիշ մը նոյն թակարդը ձգելու համար այնպէս վարուիլ խորհած ու ինքզինքնին այս կերպով կարգադրած են. բայց սխա՛լ, սխալ։ Բռնուած են խեղճերը, ազատելիք չունին մինչեւ որ, թակարդին բանալին ձեռք անցնելով, դռները չիբանան ու դուրս չիյնան։

Հիզվիթներն են ասոնք որ։ բոլոր մարդկութեան ովկիանոսին բոլորտիքը ուռկաններ նետած դէջ Յիսուսին հրամանները կը դարձադրեն. ամեն բան գաղտնի է։ ամեն բան լուկ ու մնջիկ, ամեն բան նպատակի մը համար, ամեն իսօք մասնաւոր նշանակութիւն մ'ունի, վերջապէս երբեմն ցոցուցած պարզութիւնին անգամ խաբէութիւն է։

Ինչպէս կրնային մարդիկ այս մեծ ձկնորսին ուռկանէն ազատիլ կամ չի բռնուիլ։

Այս մասին կրնանք ըսել որ մարդկութեան ազատարարն այն մեծ մարդը, Լ.օժէն Սիւ եղաւ, որ թափառական Հրեայն հեղինակելով, եւ ուռկանին բռնուողներուն եւ բռնուելիքներուն ձեռքը լապտեր մը տալով, ցուցուց այս ընկերութեան պաշտօնատարաց կազմակերպութիւնը, խօսելնուն՝ գալելնուն, հաղուելնուն՝ խնդալնուն բոլոր ձեւերը։

Սկսէ կարդալ թափառական Հրեայն, անմիջապէս երեւակայութեանդ առջեւ մարդ մը կուգայ։ դու շարունակէ ընթերցումդ, կ'սկսի այդ մարդուն վիճակը հետզհետէ փոխուիլ, քիչ մ'ալ յառաջ դնա։ անպատճառ պիտի տարսափիս ու ըսես, «Սա սկիզբէն մ'էյմալ կարդամ որ. պարզմութեամբ անցած կէտերուս վրայ լաւ ուշադրութիւն ընեմ». ալ երկրորդ ըն երգման մէջ դուք առջի մարդը չես։ կասկածոտ, երկչոտ, հեռատես խորամանկ, քաղաքագէտ, վերջապէս ամենայն յատկութիւն քու վրադ կը տեսնուի։ վասն զի երեւակայութեանդ ներկայացած մարդն ալ ամեն ձեւի կը փոխուի եւ ամենայն ինչ է։

Լ.օժէն Սիւ իր գործը մարդկութեան նուիրած էր։ բայց մարդկութեան մէկ մասը Հայերս, անոր արդիւնքը վայելելէ զուրկ է։

Քանի անգամ չատերն սկսան այս թարգմանութիւնն ընելու ձեռք զարնել բայց ինչպէս որ է չրկրցին յաջողիլ զանազան պատճառներով։ իսկ այս արգելքներուն էն գլխաւորը սա է, այսինքն հայ գրավաճառութիւնը որ Եւրոպայի մէջ մեծ գործ մ'է, հոս գործերուն կարգն անգամ անցած չէ, հեղինակ մը իր գործը ինքը թարգմանելու է, ինքը տպել տալու է, ինքը կազմել տալու է, եւ վերջը ինքը ծախելու է։

Մէկ խօսքով՝ տաղանդ, ոչ-գրական աշխատութիւն, եւ գրամագլուխ։ այս երեքը մէկ անձի վրայ միացած ըլլալու է որ՝ աշխատութիւն մը կարենայ կարդացողին ձեռքն անցնիլ։ ապա թէ ոչ կարդալու գիրք չիկայ։ ինչպէս որ՝ հիմայ սուղ չիկայ։

Այս է գլխաւոր պատճառ, իսկ երկրորդ մ'ալ կայ – հեղինակ մը իր տաղանդը, աշխատութիւնը եւ գրամագլուխը մէկտեղ կանխաւ զոհելով (զոհելով կըսեմք վասն զի հայոց մէջ գիրք հրատարակելը զոհողութեան կարգն է եւ ոչ շահելու) գործ մը դուրս կուտայ, գին կը դնէ. 10 կամ 20

դուրուչ, առջի բերան քիչ մը բան կը ծախուի, բայց ենթադրելով որ՝ 100 հատ ծախուի, արդեօ՞ք կարդացողն ալ 100 մարդ է – հանէ այս թիւը մինչեւ հազար, ամեն մարդ իրարու կըսեն «առիր» – այո՛, «տուր քիչ մը կարդամ ու քեզի դարձնեմ» – այսպէս ամենայն տգնութեամբ առաջ եկած աշխատութիւն մը՝ ձրիաբար հազար ձեռք կը պըտրտի, թէ գովեստ թէ պարսաւ չռայլութեամբ կը տեղայ հեղինակին գլխուն, իսկ տպագրի՞չը – այն անիրաւ տպագրիչն ու թղթածա՞խը – ասոնք հեղինակին դրատանը առջեւ կեցած են, ասոնք ալ որչափ սուտ ու փուտ ձեւերով գիթէրնուն բռնուած են արդեօք, մարդը սակ կուզէ, որ իր ճակտին քրտինքին արդիւնքն է եւ որ՝ ձրիաբար վայելեցին խելմը կծծիներ։

Այնչափ կըլլայ որ՝ թէպէտ դեռ հեղինակներ Բ. Դուռը բանտը մտած չունին, բայց առնելիքի տէրերը՝ գիթալով, ողորմելով, միանգամայն անյոյս, բարոյապէս բանտը դրած են մարդը։

Ահա այսպէս է ընդհանրապէս հեղինակին տառապանքը եւ ձրի դիրք ընթերցողին փառքը, խօսքերնիս ունեւորին համար է, վասն զի անոնք են ընդհանրապէս անամօթաբար դիրք մուրացողները։

Իւթիւճեան էֆէնտին այս դժուարութիւններէն կերպով մը վերծ էր։

Իր օրաթերթը կրնար այս մասին խիստ օգտակար միջոց մ'ըլլալ, ուստի ձեռք զարկաւ այս մեծ գործին, բայց հագիւ քանի մ'ամիսներ շարունակեց եւ հասկցուեցաւ որ՝ պիտի գլուխ հանէ եւ կէս ճամբան չիկենայ, հայ ճիզուիթութիւնն ուզեց ասոր դէմ ելնել, սկսաւ վատահամբաւել այն կերպով որ՝ եթէ այդ ձայնը ժողովրդէն լսուէր, ոչ միայն ատոր հրատարակութեան շարունակութիւնը պիտի արգիլուէր այլ նոյն իսկ լրագրին ապագայն վտանգի տակ պիտի մնար։

Բայց ժամանակը չօգնեց վատահամբաւիչին նպատակին եւ հակառակ արդիւնք մը յառաջ բերելով, այսօր 8 հատոր ամբողջ թարգմանութիւնը հայկական թանգարանը մէջ կեցած է։

Հին առեններ երբեմն մեծ գործոց համար մեծ մարդոց անուններ կլսուեր որ՝ ծախքը հոգացած ըլլան։ բայց արդի մեծ կոչուած անձինքը ասանկ ձեռնարկներու մէջ բոլորովին անզգայ եղած են, եւ ասոնց տեղն անցած են օրական քսանական փարայ վճարող անձինքը, որոնց կարծիքը ազգային վարչական գործոց տիրող կարծիք չէ, բայց ապագային մէջ ասոնց ամեն օր ջուր տուած ծառին պտուղն է՝ որ՝ պիտի տիրէ։ պարզն ըսենք, ասոնք մնուցին ճիզուիթութեան արմատը խլելու սահմանուած ձեռքը, որու արդիւնքը պիտի վայելեն ամբողջ ազգին հետ այն մեծ կոչուած անձինքն ալ։

Թափառականին լեզուն եւ ոճը, թարգմանութեան գեղեցկութիւնը կրկնելու հարկ մը չունինք, որովհետեւ Իւթիւճեան էֆէնտիի այս մասին ունեցած յատկութիւնը հանրածանօթ է։

Ուստի կը վերջացնենք խօսքերնիս Իւթիւճեան էֆէնտիի յարատեւ աշխատութենէն չնորհակալ ըլլալով, միանգամայն յուսալով որ՝ ազգն ալ մեզ հետ իր չնորհակալութիւնը կը յայտնէ նիւթապէս անոր աշխատութիւնը վարձատրելով։ 0

Խառգ. վարժարան Գիշերօթիկ
13 օգոստոս 1869

. . . Խմբագիր

Առաքել Նուպարեան եւ Շահնազարեան վարժարանիս շէնքի վերաբերեալ քանի մը փոփոխութիւնները մինչեւ օգոստոս 18 չի կրնայ լրանալով, պարտաւորուած է պարապոյ օրերը երկարձգել մինչեւ յառաջիկայ օգոստոս 31։ Ուստի վարժարանիս անօրէնութիւնը ներկայիս կը փութայ ազգարարութիւն ընել մեծապատիւ ծնողաց որ՝ աշակերտք անպատճառ սեպտեմբեր 1 երկուշաբթի օր դպրոց պիտի վերադառնան, որ հետեւեալ օրն անմիջապէս դասատուութիւնք պիտին շարունակել։

Վերոգրեալ ազդարարութիւնը Ձեր մօտակայ թերթով հրատարակելնիդ խնդրելով մնամ մեծապատուութեանդ

Խ. Ծ. Տեսուչ վարժարանիս
Ս. Մէյթոյեան

Գեր. Սահակ եպիսկոպոսի եւ Արժ. Տիմոթէոս վարդապետի Հապէշաստան ուղեւորութեան պատմութիւնը

(Շարունակութիւն ԵՒ ՎԵՐՋ ՅԷՐԵՒՆՈՒՄ ԹՎ. 405 406)

Մանրամասն 1003 ԵՒՆՈՒՆԻՆԵՐԷՆ ԳՈԲԸՅԵՒ

Գեր. Սահակ սրբազան եւ իր Արժ. ընկերը Վակշում Կօվազի իշխանէն ալ թէ եւ քանիցս խրոնց մրաբանութեան ծոցը վերադառնալու հրաման խնդրեր են, բայց միշտ սա պատասխանը առեր են թէ՝ «զձեզ վարդնելը կամ ճամբելը ետքէն ժողովով որոշելիք խնդիր մըն է, այն ատենը լուր կուտամ, հիմայ հանգիստ նստեցէք»։ Քիչ մը ետքը Տօքկա Քիտանրմէրէթ բռուած գիւղը խրկեր է զնոցին սրբութիւնը, գիւղացոց հրաման խրկելով որ օրինաւոր ուտելիք տան։ բայց հոն ալ գրեթէ չքաւորութեամբ կեանք անցուցանելու դատապարտուեր են։ եւ վերջապէս նոյն գիւղէն մահուան վտանգներէ հուլիս հոգ ազատելով՝ որուն մանրամասն պատմութիւնը ընել խիստ երկար կըլլայ, Պէլէսայի Ապուսա Թեքլէէմանօթ կոչուած տեղը ցոյց տրուեր է նոցին բնակութեանը համար։ ուր եւս քանի մը անգամ իրենց վերադարձը խնդրեր են գրով, բայց՝ «ճանապարհ չկայ, ես գձեզ օրինաւոր կերպով պիտի խրկեմ, հիմայ այնչափ հարաւսա չեմ, քիչ մը ատեն սպասեցէք, եւն եւն» կրսէ եղեր։ ասանկով տարիի մը չափ ալ այն կողմերը անցուցանելու պարտաւորուեր են մինչեւ որ վերջին օրերս Մուսավվայի Գաղղիական եւ միանգամայն Անգլիական հիւպատոս Պ. Միշնդինճէրիի մէկ նամակը եկեր հասեր է Վակշում Կօվազիին ուղղեալ որով հիւպատոսը իրեն կիմացուցնէ թէ՝ թէկրիի ճամբան բաց է, եւ թէ Ցէճաճ Քասան (Քասայի իշխան) պատրաստ է ճամբայ տալու։ ուստի՝ կաղաչէ որ իւր քովը հիւր եղող եկեղեցականներուն Ս. Երուսաղէմ վերադառնալու հրաման տալու բարեհաճի։ այս լուրը նոցին սրբութեան ալ հասեր է Մուսավվա բնակող Պ. Առաքել Յ. Ճիվէլէկեան հայազգի անձին կողմանէ յատուկ գրով մը, որուն ազդասիրական եռանդը գովութեան արժանի է։ Գեր. Սահակ եպիսկոպոսն ալ անմիջապէս խնդրագիր մը ուղղեր է իշխանին, որպէս զի իրենց հրաման տալու բարեհաճի։ նա ալ խնդրուած հրամանը տալու վերջապէս զիջեր եւ իւր կողմանէ երկու ջորի պարգեւելով ճամբայ հանել տուեր է զնոցին սրբութիւնը։ (ինքը հինգ վեց աւուր ճամբայ հեռի կը գտնուի եղեր սոյն միջոցին)։ եւ միանգամայն իւր հաւատարիմներէն մէկը յատկապէս պատգամաւոր զրկելով նորին միջնորդութեամբը աղաչեր է որ հիւպատոսին հետ համամտութեամբ միջնորդ կանգնին իւր եւ թէկրիի իշխան Ցէճաճ Քասային մէջ հաշտութիւն ընելու, եւ յաւելցուցեր է թէ ներողամիտ պէտք է ըլլան որ ըստ արժանւոյն պատուած չէ զիրենք։ նոցին սրբազնութիւնն ալ արժան եղածը մնօրինելու խոստանալով, ներկայ տարւոյն աւագ չորեքշաբթի օրը նոյն երկրէն ճամբայ ելնելու պատրաստուած ժամանակնին, տեղացւոց բոլորին ալ համակրութիւնն արդէն գրաւած ըլլալովնին, մնձէն մինչեւ պզտիկը լայնաց աչօք աղաչեր են որ չերթան ու Գեր. Սահակ եպիսկոպոսը իրենց Ադուսա (առաջնորդ) ըլլայ փոխանակ Ղպտի եպիսկոպոսին, եւ Վակշում Կօվազիին ալ բարկացեր ու հայհոյութիւններ ըրեր են որ նորին գերապատուութեանը պէս եպիսկոպոս մը ձեռքէ կը հանէ կոր։ այսպէս բոլորին ալ սիրտը հետերնին տանելով եւ նոյն երկրին կառավարչին հրամանաւը 200 ի չափ զինուոր իրենց ուղեկից ունենալով մեկներ են մեր եկեղեցականք։ բայց գիւղացւոց բեռ մը չըլլալու համար կէս ճամբան ետ դարձուցեր են զինուորները, եւ նոյն ինքն գիւղացւոց առաջնորդութեամբ Ակօ ըսուած լեռնային եւ անջրդի ճանապարհէն բազում դժուարութեամբ եւ նեղութեամբ 12 օր ճանապարհորդութիւն ընելով Ցէճաճ կամ Ցէճազմաճ Քասայի տիրապետութեան Թէկրիի երկրին Ադվա անուն մայրաքաղաքը հասեր են։ բայց նոյն իշխանը նոյն տեղէն 3 ժամու չափ հեռի Աքսում քաղաքը գտնուելուն պատճառաւ, եկեղեցականք իմացուցեր են իրեն որ հոն երթալ, եւ թէ զինքը՝ թէ նոյն տեղւոյն եկեղեցին տեսնել կը փափաքին։ նա ալ գալերնուն մեծապէս չնորհապարտ ըլլալիքը յայտնելուն վրայ, նոցին սրբազնութիւնը ուղղակի նոյն քաղաքի եկեղեցին գացեր են, որ հնութիւն մ'է կըսեն, եւ եկեղեցիէն ելնելնուն իշխանին նոր կանոնաւոր գործերէն 50ի չափ զինուոր զիրենք բարեւեր եւ իշխանին վրանը առաջնորդեր են, որուն մօտերտ տեսնելն՝ իշխանը անմիջապէս վրանէն դուրս ելնելով մեծ պատուով դիմաւորեր է զնոցին սրբութիւնը եւ սուրբ խաչին երկրպագեր է։ յետոյ իւր վրանին քովը ուրիշ վրան մը յատկացուցեր է որ հոն հանգչին, եւ պահպանուցեր է որ համար ալ զինուոր տուեր է։ հետեւեալ օրը իւր բանակին առաջնորդութեամբը եւ ինքը եկեղեցականաց եռանէն քալելով Ադվա մտեր են, ուր թնդանօթներ արձակել տուեր է ի պատիւ։ Հայ եկեղեցականաց, ինչպէս որ սովորութիւն է եղեր նոյն արարողութեամբ ընդունիլ Ղպտի եպիսկոպոսը։ հոս չարամէն տեսել մեծ պատուով հիւրընկալեր է զնոցին սրբութիւնը, եւ սոյն միջոցին բոլոր ճամբու վրայ գըտնուած քաղաքաց լուր խրկեր է որ նոյն եկեղեցականներն ամեն տեղ դիմաւորելով արժանավայել պատուով ընդունին։

Գեր. Սահակ եպիսկոպոսն իշխանին այս մարդասիրական գովելի յատկութիւնները տեսնելով՝ զոր մինչեւ նոյն օրը չէ պատած ուրիշ մէկու մը վրայ, քովը գտնուած սատափի վրայ նուրբ փորագրեալ քանի մը կըտոր այ, եւ այլ պատկերներ եւ խաչեր նուիրեր է, որոնց հետ նաեւ սրբոյն Ստեփաննոսի մասունքը պարունակող Սէյլանի գոյն զգոյն քարերով յերիւրեալ ոսկի խաչը, զոր օրինաւոր մէկու մ'ընծայուիլը պատուիրած է եղեր Երուսաղէմայ սրբազան Պատրիարքը։ իշխանն ալ՝ ի փոխարէն յիշատակի՝ իւր վիզը կախուած փոքրիկ ոսկի խաչը Նորին գերապատուութեան նուիրեր է։ նաեւ Նոցին սրբութեան հնծանելեացը յատկացեալ զարդարուած երկու ջորի եւ երկու ուրիշ ջորի ալ իրենց բեռերուն համար նուիրելէն զատ՝ 1000 հատ աւստրիական թալէր չնորհեր է ճամբու ծախքի համար, եւ խոստացեր է թէ Ս. Երուսաղէմայ վանքին ալ արժանավայել նուէր մը պիտի ընէ ժամանակին։ միանգամայն սա նշանակութեան արժանի պատուէրը ըրեր է թէ այսուհետեւ Հապէշաստանէն Ս. Երուսաղէմ ուխտի ելլ որ գայ ու ձեռքը իւր իշխանական կնքովը կնքուայ հրամանագիր չունենայ, չըլլայ որ ընդունին ու պաշտպանեն, որպէս զի հինաւուրց սովորութիւնը նորէն հաստատուի։ նաեւ ծանուցեր է թէ՝ Եղիպտոսէն նոր գալիք Ղպտի եպիսկոպոսին որ ճամբան է եղեր, գրեր է թէ Հապէշաստան չմտած զիրենք տեսնէ անգամ մը եւ ժողովը ընէ, որպէս զի երկրին կրօնական պիտոյիցը լիովին տեղեկութիւն ստանայ։ «ըստ որում երկու տարի է որ, ըսեր է, Ձեր սրբազնութիւնը ազէկ տեղեկացած է այս մասին։ ուստի՝ կաղաչեմ որ Նորին գերապատուութիւնը տեսնելու բարեհաճիք, եւ՝ ի միասին ժողով ընելով հարկ ու պատշաճ եղածը իմաց տաք իրեն» ըսելով յուլիս 3ին ճամբայ հաներ է զնոցին սրբութիւնը, եւ մինչեւ կէս ժամու ճամբայ ուղեկից եղեր է զօրաք հանդերձ եւ թմբկաց ու սրընգաց նուագներով, եւ իրարմէ բաժնուելու ժամանակ նոցին սրբութիւնը ջորիէն վար իջնելով զօրքը օրհներ եւ խրատ տուեր են որ իշխանին յարգն ու պատիւը քաջ ճանչնան եւ իրեն հաւատարիմ ծառայութիւն ընեն։ յետոյ իշխանին փոխանորդը բաւական զօրաք մինչեւ մէկ աւուր ճամբայ Պիհիզա ըսուած գիւղը ուղեկից եղեր է, ուր Գեր. Սահակ եպիսկոպոսը բանակին մեծ թմբուկը պիտի օրհնէ եղեր ըստ խնդրանաց նոյն փոխանորդին։ եւ սոյն առթիւ մեծ հացկերոյթ մ'ալ պատրաստուեր է, թէ հացկերոյթին եւ թէ թմբկին օրհնութիւնները տրուելէն եւ նոյն գիշերը հոն անցուցանելէն ետքը՝ հետեւեալ առաւուն եկեղեցականք հրաժեշտին տալով ճամբորդութիւնին շարունակեր են՝ ամեն տեղ սիրալիր ընդունելութիւն գտնելով, մինչեւ որ Ամարա ըսուած սահմանագլուխը հասեր են։ ահա սոյն տեղը տեսակցեր եւ պատուիրեալ ժողովը ըրեր են վերոյիշեալ նոր Ղպտի եպիսկոպոսին հետ, որ Նոցին սրբութեան տրուած տեղեկութիւններուն համար մեծ շնորհակալութիւն յայտներ է։ այնպէս իրարմէ բաժնուելով երկու օրէն օղջամբ եւ անվտանգ Մուսավվայ հասեր են։ ուր նոյն տեղի վերոյիշեալ հիւպատոսը զիրենք սիրով ընդունելով՝ Նոցին սրբութեան եւ իրենց ընկերակցաց ու սպասաւորաց ընդամենը 8 հոգիի համար մինչեւ Սիւէյշ պէտք եղած չոգենաւի նաւագինը հոգացեր է։ իսկ Իզմիրի Արշալոյս Արարատեան լրագրէն առնելով թիւ 358 օրաթերթնուն մէջ հրատարակուած 40 լիրայի արժողութեամբ հագուստ եւ 1000 Սպանիոյ թալէր պատրաստ դրամը՝ եթէ Դահիրէի Անգլիոյ ընդհանուր հիւպատոսը լրաւ յուղարկած է՝ ի Հապէշաստան առ Գեր. Տ. Սահակ եպիսկոպոս, Նորին գերապատուութեան ձեռքը ասանկ մէկն ալ չէ հասած երբէք։

Ահա սոյն պատմութեան ընթացքէն կըտեսնուի որ մեր տարաբաղդ նուիրակները ուր որ գտնուեր են, նոյն տեղւոյն կամ երկրին տիրող իշխանը չէ ուզեր որ ձեռքէ հանէ այսպիսի աւար մը, որ ձրիապէս ձեռք անցեր է։ վասն զի ըստ հին սովորութեան Եգիպտոսէն բերել տրուած Ապուսնան (Եպիսկոպոսը) ճիշդ տասն հազար թալէրի կը նստի եղեր։ նաեւ այս դիտաւորութեամբ ալ նոյն եկեղեցականները իր քովը պահել կուզէ եղեր որպէս զի Գեր. եպիսկոպոսին ձեռամբ օր մը թագաւոր կարենայ օծուիլ։ իսկ նոցին սրբութեան այնչափ երկար ժամանակ լուր չկրնալ տալուն պատճառը՝ թէ նամակ յանձնելու համար մէկը երբէք չի գտնելնին եւ թէ՝ ճամբաներուն տպահով չըլլալն է եղեր։

Մեր ազատեալ եկեղեցականաց անձնուիրութեամբ յանձն առած տժանելի ճանապարհորդութեան պատմութիւնը ահա այս տեղ լմնցունելէն ետքը՝ Հապէշաստանի կացութեան վրայօք ալ ակնարկ մը ընելը պատշաճ կը պատիւ։ Հապէշաստան կանոնաւոր թագաւոր մը կամ տիրապետ չունի, այլ քանի մը իշխանապետութիւն կամ լաւ եւս ըսել ազատամարտութեան բաժնուած է, որոնց թիւն այսօրուան օրս չորս է, եւ տիրապետաց անուններն ալ հետեւեալներն են, Ցէճաճ Քասա՝ Թէկրիի երկրին իշխան։ Վակշում Կօվազի՝ Ամարայի։ Մէնիլիք (որ թագաւորազն ըսել է, եւ Հապէշցիք կը կարծեն որ նոյն սերունդը Դաւիթ մարգարէի ցեղէն սերեալ է) Շօաի երկրին, եւ Կօալի Ցէսթա՝ Կօճամի իշխան։ սակայն այս թիւը երբեմն կամ աւելի կըլլայ եւ կամ մէկի կիջնայ։ որովհետեւ տիրապետութիւնը ամենէն զօրագունին է։ ով որ յաղթող ելնէ՝ ան կը գրաւէ այս ինչ կամ այն ինչ երկիրը, այնպէս զի բոլոր Հապէշաստան ապատամբութեան կեդրոն մը դարձած է միշտ։ այսօրուան իշխանաց մէջ միայն Ցէճաճ Քասան դարուս քաղաքակրթութեան խիստ հակամէտ կերեւի, եւ կաշխատի որ օր ըստ օրէ իւր տիրապետական երկիրը ընդարձակելով բոլոր ժողովրդեան կացութիւնը բարւոքէ։ բայց որովհետեւ զօրութեամբ միայն կրնայ հասնիլ իւր նպատակին, Անգլիոյ կառավարութենէն պաշտօնական մը խնդրած է որ իւր զօրքերը եւրոպական ձեւով կրթէ։ նա ալ անմիջապէս Գըրնէլ (գնդապետ) Գըրգհամ անուն մէկը զրկեր է, որ հիմա զօրաց կրթութեանը կը պարապի եղեր, ինչպէս նաեւ ուրիշ Եւրոպացիներ ալ բերել տուեր է թէ՝ թնդանօթ եւ գնտակ ձուլելու, եւ թէ՝ զէնք ու վառօդ չինել տալու համար։

Նամակիս երկարութեանը համար ընթերցողաց ներողամտութիւնը խնդրելով, եւ յուսալով որ տրուած մանրամասն տեղեկութիւնները հետաքրքրական կրնան ըլլալ համազգեաց։

Անամ. . .

Տ. Ֆ. Ց. Մ-ԼԷԼԵԱՆ
(Մուշ)

. . . Խմբագիր

Երբ քանի մը ամիսէ իվեր գործով Գահիրէ որ կը գտնուէի, նոյն միջոցին տեղւոյն ազգայնոց հոգեւոր վիճակը գնելով, հոն տեղ մխիթարութեան միակ առիթ տեսայ մի միայն արժանապատիւ Կարապետ վարդապետ Բագրատունեանը, որ իւր առաքինի եւ բարի վարքովն, ու ընտիր բարքովն գրեթէ ամէն բարեմասնութեանց հայելի մը եղած է, որոնցմով իւր գեղեցիկ բեմբասխսութիւններն ալ առաւել ապէնթիւն մը ստացած են։ Գահիրէի ազգայնոց յիշեալ արժանապատիւ եկեղեցականին վրայ ունեցած սէրն ու հարմարութիւնը աւելորդ է յիշել, մենք միայն նորին արժանապատութեանը դէմ ունեցած խորին չնորհակալիքնիս յայտնելու համար, կաղաչեմ պատուական լրագրերնուդ մէջ տեղ, մերին չնորհակալութեանցը անկիւն մը չնորհեցէք։

1869 օգոստոս 14 Կ. Պոլիս

Ց. Ս. Ե-ԴՈՎԵՈՅԵ

ԲԱՐՖԻԻՄԸՐԻ ՎԻԳԹՕՐԻԱ

ԻԼԱՆԿԼԱՆԿ

ՐՕԱ. ՏԷ ԲԱՐՖԷՕՆ

ՐԻԿՕ ՎԷ ԳՕՄ · ՓԱՐԻՍ

Պու կիւնքէ կիւն էն պիւյիւք քիպարպատէլեր իլէ էհլի մէրագ օլան զաթլար, Բարֆիմբրի Վէրֆիօրէոնը մալ լէրինէ զեհատեսիսլէ իթիպար վէ բաղպէթ վիրմէքտէ տիրլեր, չիւնքի մեզ քիւր ֆապրիգա թօալէթէ տայիր օլան գօգուլու շէյլէրին թէրթիպի զըմնընտա էն ալէա էճզալար իսթիմալ իթմէշ, վէ հէր մալի հագգընտա քէսպի մէհարէթի մախսուսէ խլէմիշ տիր։

Իլանկլանկ բուհուսյալ թէրթիպ էյլէտիկի եէնի գօգուլու թէրթիպաթլէրիքի, ֆէնօնա օպօրանիսսէֆ իլէ իմպէքտէն չէքիլմիշ օլուգզու հալտե, Ֆիլիբբին ատալարընտան ճէլպ իտիլմիշ օլուգզունտան, քէնտի գօգուսու լաթիֆլիյի վէ զարիֆլիյի իլէ, նիսպէթ գապուլ իթմէզ մէրթէպէտե պուլունմագտա տրը. իմտի բայիհայի լաթիֆէյի սէվէն զաթլարը, էնտիլ իչին մեզ քիւր սուհու իսթիմալ էյլէմէլէրինի նասիհաթ իտերիզ։

ԻԼԱՆԿԻԼԱՆԿ ԽԻԼԱՍԱՍԸ

ՎԷ

ՄԱՆԷԼԼԱ ՊՈՒՔԷՍԻ

ԹՕԼԻԹԻՆ ՐԻԿՕ

Եաքօտ լէհճէտե կիւզէլ լիք, թազէլիք վէ պէեազլըգ հրֆզ իտիմի, վէ թէհպիրէ շաեան պիր նէվի թօալէթ սոսէս տուր քի, էն սօնրա ինհտաս օլունան տրը։ Մեզքիւր սուհուն Գօլօնեա սուլարընտան, վէ Ֆլօրիտա սիրքէլէրինտէն վէ սուլարընտան ալեա մէրթէպէտե պուլունմասը ճէրհ օլունմազ տէրէճէտե տիր։

ՄԻՐԱՆՏԱ ԵԱՂԸ

ՎԷ

ՄԻՐԱՆՏԱ ԲՕՄԱՏԱՍԸ

Պու էգյլէ պիր մէշհուր թէրթիպաթ տրը քի, սաչլար իչին պիր խազինէ մագամընտա թութուլա ճայիզ տիր, չիւնքի գավիլիք վէ գուվվէթ վերիճի էճզալարտան թէրթիպ իտիլմիշ օլուգզունտան, բէք լաթիֆ պիր գօգու վերմէքտե օլուգզու հալտե, սաչլարա կիւզէլիք վէ գուվվէթ տաթի վերմէքտե տիր։

ՄԻՐԱՆՏԱ ՍԱՊՕՆՈՒ

Զամպաք վէ մարու-լ պէրպէ- Եաքօտ սուհու- էլէ Եաքիմմէ·

Մեզքիւր սապօնուն պաշգա սապօնլարտան ալեա օլմասընը անլամագ իչին, պիր քերրե անլէր իլէ թաթպիգ իթմէկք քեսճի տիր, պու սապուն վէճուտին տէրիսինէ գատիֆէվարի պիր եումուշգալըգ վերտիքտէն պաշգա, քէօրիւրմէսի վէ լաթիֆ գօգուեա տաթի մալիք պուլունմագտա տրը։

ՏԱՆԹՕՐԻՆ ՐԻԿՕ

ՎԷ

ԳՐԷՄ ՏԱՆԹԻՖՐԻՍ ՍՕԼԻՏԻՖԻՑԷ

Տանթերին էգյլէ պիր ըուհ (էլէքտիր) տուր քի, բէք ինճէ վէ լաթիֆ պիր գօգուեա մալիք պուլունտուղու հալտե, տիշլերին էթլէրինի գավիլէշտիրիպ, վէ տիշլերի չիւրիմէքլիքտէն հրֆզ իտեր։

Գրեմ դան Ռէնքրի- վէ Եաքօտ տիշ մաճաունու օլ զատար ալեա պիր թէրթիպ տիր քի, թօալէթին պու գօլօնտա պիւյիւք թէպէտտիւլաթ վուգուրնէ, էգյլէ քի ազ եա չօգ իչինտե ասիտ պուլունան վէ թէհլիքէլի օլան թօզլարըն (բուտրա) վէ օքէ-լարը գալգմասընա ռէպէպ օլմուշ տուր։ Մեզքիւր մաճաունու իսթիմալ իթմէկք իչին, եուշ պիր ֆիբրչաեր իւզէրինէ սիրէ-րէք ճիւզիճէ ալմագ, վէ տիշլերէ սիրմէք քեսճի տիր, վէ պէյզէլիքէ տիշլերին պիր տիլպեր պէեազլըգ քեսպ իտեճէյի միճերրեպ տիր։

Պունլար Տէր սեատէթտե, Մ. Վէլիչ վէ գումբ. վէ Մ. Գանզիւք պիրատերլէր, վէ Մ. Տելլա-Սիւտա էճզաբանէլէրինտե սաթըլմագտա տրըլար։

ՄԱԼԱՏԻ ՏԸ ԲՕԱԹՐԻՆ

(Կէօրէ- Բուրալբէրը)

ՍԻՐՕ Տ'ԻԲՍՖՕՍՖԻԹ ՏԸ ՇՕ

ԿՐԻՄՕ ՎԷ ԳՕՄԲ · ՓԱՐԻՍՏԷ ԷՃԶԱՃԸ

Մէզքիւր թէրթիպաթըն թէէսիրի ազիմի, 1857 սէնէսինտէն պէրու, մէշհուր հէքիմէր թարաֆընտան կէօրիւլմիւշ տիւր։ Կէրչի չիմտիյէ գատար չօգ թագիտիլէրի չրգմըշ իսէտ, հիչ պիրիսինտէ օնա մանէնա պիր թէէսիր կէօրիւլմէմիշ տիր, իմտի, էհալիյէ էքիտէն նասիհաթ իտերիզ քի, մեզքիւր շուրուպու ալարդալարընտա, հէմ տայիմա բէնկինին կիւզէլ պիր կիւլ գերմըզըլըզընտա օլմասընա, վէ հէմտէ չիշէնին էթրաֆընտա քէնտի իմզամըզ պուլունմասընա տիւգաթ իթմէլի տիրլեր։ Մեզքիւր շուրուպուն իսթիմալիյլէ էօքսիրիւք քեսիլիր, կիճէ թէրլէմէքլիք տէֆ օլաբ, վէ քեյֆսիզ չարոգ սուրէթտէ չիֆա պուլուր։ Պու իլաճ կէօքիւս բահաթսըզլըզը, նէզլէ, նէվրալիյ, պրոնչիթ իլէթի իչին բէք ալեա տրը։

Պունլար Տէր սեատէթտե Մ. Վէլիչ վէ գումբ. վէ Կանզիւք պիրատերլէր, վէ Տելլա Սիւտա, վէ Մ. Ծաննի էճզաբանէլէրինտե սաթըլմագտա տրը։

ՖՕՍՖԱԹ ՏԸ ՖԷՐ

ՏԸ ԼԱՐԱ ՏՕԳԹԷՕՐ-ԷԶ ՍԱՆՍ

ԿՐԻՄՕ ՎԷ ԳՈՒՄԲ · ՓԱՐԻՍՏԷ ԷՃԶԱՃԸ՝

Մատէն սուհունա պէնզեր թաթը օլմասան պիր նէվի սու տուր քի, քէմիյի վէ գանը թէրթիպ իտէն էճզալարը շամիլ պուլունմադտա տրը։ Զիչէք սուլարընը էն զեհատե մէշհուր օրմանընը, քեաֆֆէյի մէշհուր հէքիմէր գապուլ էյլէմիշլեր տիր։ Սիճ իւսթէ կէլմէքտե օլան կէնճ վէ նազիք գըզլար, վէ միտե աղրըսընա, վէ լէհճէ պօզուգլուղունա, վէ գան ազլըզընա, վէ հայիզ նիզամսըզլըզընա միւպթէլա պուլունան գատընլար, վէ քէք բէնքսիզ վէ պայիճ տիւշէն չօճուգլար, վէ խասթալըգ սէպէպինտէն գանը ազալմըշ օլան քեսճիճէյի քեսան իչին բէք ալեա տրը։ Մեզքիւր իլաճըն թէէսիրինին քէսկինլեյինտէն, չաբուգլուղունտան, քէմալի չիճասընտան, վէ գապըզլըզա գարշը գօեուպ, վէ տիշլերճէ պիր ճինալըգ զուհուրա կէթիրմէմէ սինտէն նաշի, հէքիմէր քէնտի միւշթէրիլէրինէ խմիմլիքի իսթիսար իթմէքտե տիրլեր։

Պունլար Տէր սեատէթտե Մ. Վէլիչ վէ գումբ. վէ Կանզիւք պիրատերլէր, վէ Տելլա Սիւտա, վէ Մ. Ծաննի էճզաբանէլէրինտե սաթըլմագտա տրը։

ԻԼԱՆԱԹ

ՎԷԼԻՉ ՎԷ ԳՈՒՄ · ԷՃԶԱԲԱՆԷՆԻ ԳԱԼԱԹԱՍԱ ԵՒ ԳՈՒՄԲԷՔ ԳԱԼՏԸՐՄԱՍԱ Ն.68

Մ. Վէլիչ վէ գում. քէնտի պիր չօգ միւշթէրիլէրինի խօշնուտ իրմէք մագսէտի իլէ վէ պու կիւնէ գատար էհալի թարաֆընտան ալէյհլէրինտէ իպրաղ օլունան էմնիյէթէ մուգապէլէ օլմագ իւզրէ, քէնտի մաղազալարընտա էվրօպատան էհնուզ եէնի կէլմիշ վէ թազէ էճզալար իսթիմալ իթմէք իչին հէր նէվի ֆէտաքեարլըղը էսիրկէմէմիշլէր տիր։

ԱՄԷՐԻԳԱՏԷՄԻՐ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ

Սահիպի իմզա Ամէրիգա ուշթասալարընտան օլուպ, Տէր սատէթ էհալիսինէ իլան իտէր քի Թօքհանէտե վաքօր իսկէլէսինտէ 18 Նիւմէրօլու ֆապրիգասընտա կէրէք տէօքմէ վէ կէրէք տէօյմէ տէմիրտէն հէր նէվ ալեաթ վէ էտավաթ մաքինա վէ սայիրէ կէրէք միւճէտտէն վէ կէրէք թամիրլէրինի զայէթ ալեա վէ էհվէն սուրէթլէ իճրա իտէճէկինտէն իգթիղասը օլանլարը մէզքիւր 18 Նիւմէրօլու ֆապրիգաեա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։ Մէ+սյէ· Ճ· Թօքհանէլէտ

ՏՕՔԹՈՐ ՍԹԷԿԼԷՆ

Եվրօպանին էքսէր ազատէմեալարը ազասընտան պու յունան, վէ Տէրի սատէթէ հէնուզ կէլմիշ օրան Տօքթօր Սթէկլէն, բիայէթլու էհալիյէ իլան իտեր քի, շիմտիյէ գատար շիֆարէղիր օրմագ աէյի գանն օլունմուշ օրան ամթիգ վէ շէնա խասիյէթլէրդրրն էմրի թէտավիսինէ ատյիր հիւնէր վէ էսրարա մալիք պուլունմագտա տրը։

Ցօքթորը մի մայիսէյհ Պէյօգլունտա, Վէնէտիք սօգաղընտա վագր 16 Նիւմէրօլու օրայ խանէտե իգամէթ իթմէքտէ օլուպ, քէնտույէ վիկիթա կիսանէլէրի, հէր կիւն Ալաֆրանգա սատի 10 տան, Եանի Ալաթուրքա սատի 3տէն տօգուզա գատար գապուլ իտէճէք տիր։

Միմայիէյհ միւրաճաաթ իտէն քէյֆիզլէր, քէսպի շիֆա իթմէքտէն սօնրա տաթի իճապ իտէն իւճրէթի թէարիյէ իտէպիէճէքլէր տիր։

Միւմայիէյհ տօգթօր սալը վէ ճիմա կիինլէրի էայրաթ պագաճագ տրը։

Պունտան ագէմ Ասիթանէ ահալիսինին պունա էմմալ նիչէ իլանլէր կէօրմիւշ օլտուգլարընտան իհթիմալ տրը իշ պու իլանընմզ տաթի անլէրէ էմմալ թուլարագ ահալի նէզտինտէ գապալ պուլմայաճագ տրը։ Ֆագաթ պիզլէր իլէ մինասիպէթի օլաճագ դաթլար, հէր հալտէ սէնաաթըմըզըն ֆարգընը կէօրէրէք մէմնուն օլաճագլարընտան, իյթէ պու տէֆա Խաթանպօլտա Պահէ-Դարուսսունտա վագր 7 Նիւմէրօլու էճզաթիւճճարը Մ. Վիչէնին մաղազասը իւզէրինտէ տիշճիլիք սէնաաթընին իճրասընա պէտ իյէտիկիմդի բաղպէթլու միւշթէրիլէրիմիզէ խասսէթէն իլան իտէրիզ։

Այթուն, կիւմիւշ, գավչու միւճէտտէն թէքմիլ չէնէ, թէք տիշ, չիւրիւք տիշլերի թէմիզլէյիպ տօլտուրմագ աղրընան տիշլերին աղրըսընը քէսմէք, քիրլի տիշլերի թէմիզլէմէք իւզրէ մահալի մէզպուրտա պուլունմագտայը։

Սահիպ իմզա ճիւմա կիւնլէրի ֆուգարալարա խայրաթ պագաճագ տրը։ Չէքիէն տիշլերի չէքէճէք վէ չէքիրմէսի իգթիզա օլմասան տիշլերէ տաթի իլաճ գօեաճագ տրը։

Կ· ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ

Փարիս Թըպպի յէ մէքթէպինտէն չրգմըշ օլուպ, վէ տօգթօրլուգ տիրլօմասընը հայիզ օլան, վէ խայլի միւտաէթ Փարիս խասթախանէլէրինտէ էքսթէրնարըգ իթմիշ պուլունան տօգթօր Պէտրոս Լօրէնեան էֆէնտի, պու տէֆա Տէր-սատէթէ կէլմիշ օլտուղունտան, խասթախանէ Մուսալլա ճիվարընտա Թիւլպէնտճի-պագալը՝ սօգաղընտա 17 նօ· իլէ մարագոմ քէնտի խանէսինտա, չարշմբա կիւնլերի սատի 8ի գատար խայրաթ օլարագ խասթալարա պագաճագտը, վէ կէնտիսինի խասսէթէն կէօրմէք իսթէյէնլէր իչին, հէր հաֆթա բէնչշէմպիհ վէ ճումա իրթէսի կիւնլերի, սատի 7տէն 11է գատար քէնտի խանէսինտե կէօրէպիլէճէքլերի, վէ միւսթագիլ քէնտի խանէլերինէ իսթէնէլերէ տախի կիտէճէյի, իլան օլունյուր։

ՐՈՊԵՐԴԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ Ի ՊԷՊԷՔ

Այս վարժարանին եօթներորդ տարին սեպտեմբեր 3/15 ին կրսկրսի։ Ուսանողք պիտի ընդունուին յիշեալ թուականին թէ՛ վարժարանին վերաբերեալ բարձրագոյն դիտութեանց եւ թէ նախապատրաստական ուսմանց դասերուն։

Այս վարժարանը կատարեալ Անգլիական դաստիարակութեան համար Անգլիոյ եւ Ամերիկայի վարժարանաց ունեցած բոլոր միջոցներն ունի։ Հոս կատարեալ կերպով կը սորվին աշակերտք նաեւ հին եւ նոր Հայէրէն, Դաղիերէն եւ Ցաճկերէն լեզուները նշանաւոր ուսուցիչներէ։ Անոնք որ վարժարանի վերաբերեալ բոլոր օտմունքները սորվիլ չեն ուզեր՝ պատեհութիւն կունենան վաճառականութեան վերաբերեալ ուսմանց, մանաւանդ առմարակալութեան արուեստին մէջ կրթուելու։

Աշակերտաց մեծ խնամք եւ հոգ կը տարուի, եւ վարժարանին մասնաւոր նպատակն է անոնց բարձր աստիճանի բարոյական եւ մտաւոր դաստիարակութիւն մը տալ։ Յատկապէս ուշադրութիւն կ'ընդրայ միշտ աշակերտաց առողջութեանը։

Վարժարանին տարեկան դինն է 44 լիրա, որուն կէսը՝ կանխիկ, մնացածն ալ վեց ամիս ետքը պիտի հատուցուի։ Օրական աշակերտաց համար՝ տարին 10 լիրա պիտի վճարուի։ Մ· Համլին Ցեօրէն·

Իմզա սահիպլերի, Մ· Ֆոտ վէ Շերքէթ, մանքինա մարիֆէթի իլէ վէ Պէյքօզ սուլյու իլէ օրտուղու հալտե պուզ եարմագտա օրտուղրերը իսթանպօլ հալխինէ պիտիրլիրլէր։ Գու զուն ումուվնն խանէլէրտե իսթիմալ օրունտուղու վէ խասթարատա իլաճ մագամնտա վէրիլմիկ։ պիր մէվսիմտե մաքինա իլէ եարըլան պուզ զուն մէնֆաաթլարը իւզէրինէ ուզուն ուզտաբ սէօյլէմէք իսթէմէյիզ։ Մաքինա իլէ եարըլան պուզ խալիս վէ շէֆֆաֆ (Մափանցիկ) օրտուղունտան, օվալարտան թօրլանան վէ էքսէր տէֆա բիս մահալէ հրֆս օրունանթ ապիլի պուզտան էյի տիր։

Մաքինա իլէ չրգ տրտրրըմզ պուզ, Պէյ օղլունտա Գալաթա սէրայը գարշըսընտա նոմէրօ 6, Քիրէճ գարու սունտա նոմէրօ 31, Գալաթատա Ֆէրմէճիէրը սոգաղընտա նոմէրօ, 298, Իսթանպօլ Պահճէ գարու սունտա նոմէրօ 3 սիքանարտան օգկասը 40ար ղուրուշա սատիրմագտա տրը։ Ֆ-ղ Վէ Շերքէթ

Խասքէօյտէ Շահնազարեան մէքթէպի եաղընընտա վագը միֆիլբրիֆ վէ կինիշ պիր ասրա սաթլըգ տրը, գրեթա գրեթա տաթի վերիլիր, օլպատէ մալիսմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին Ղալաթատա Ամերիգան մաղազասընտա Մինասեան Պետրոս աղայա միւրաճաաթէյլէմէլէրի։

ԹԷՆՊԷԼԼԻՔ

Մէզքիւր խսմտե օլան ըլնասէ պաղատիրրըլարագ, կէրէք քիմ ապճըլրլարտա, վէ ալէլուսուս խմիանպօլտա Սիսմիս լիւ խան ալթընտա Գաֆֆաֆ-Լանլար ամիք քեանընտա, վէ գապէնա ամիճրիրրըմզ Լանլարտա 5 էր գուրուշ ապիրրմագտա տրը։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց· ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏՐՆ ԹԱՊԻԱ ՆԷՍԻՆՏԷ
ՊԷՏ ՕՂԼՈՒՆՏԱ ՏՕՂՐՈՒ ԵՍԼՏԱ, ՖՕԹՕԳՐԱՖԱՊՏՕՒԼԱՀ
ԳԻՐՍՏԷՐԼԷՐ ԳԱՐԵՇԷՆՏԱ ՆԻՍՄԷՐՕ 467.